

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800400,
e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>
ISO 9001:2008 ISO 14001:2004 OHSAS 18001:2002 ISO 27000:2005

О Т Ч Е Т

ОТНОСНО: Изпълнението на Програма за управление на дейностите по отпадъците и Програма за намаляване нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми на ФПЧ₁₀, за 2014 г.

I. Програма за управление на дейностите по отпадъци

Отчетът на Общинската програма за управление на дейностите по отпадъци обхваща изпълнението по деветте цели, съдържащи се в плана за действие.

Основното по изпълнението на първата цел „Намаляване на образуваните отпадъци”, е въведеното организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци на територията на град Шумен и населените места от общината. През изтеклата година със заповед № РД-25-2241 от 29.10.2013 г. са определени границите и честотата на сметосъбирането и сметоизвозването на територията на община Шумен. Такса ”битови отпадъци” бе определена с Решение № 605 от 30.01.2014 г. на Общински съвет Шумен. Съгласно договор за концесия № 25-01-177 от 23.07.2001г. дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци се изпълняват от „Титан БКС” ООД гр. Шумен за град Шумен, и кварталите Дивдядово, Макак и Мътница. Организираното събиране и извозване на отпадъците от населените места на общината се изпълняват съгласно сключените договори по ЗОП: № 18 005 от 27.01.2006 г. с „Титан БКС” ООД гр.Шумен за селата Белокопитово, Благово, Васил Друмев, Велино, Ветрище, Вехтово, Дибич, Илия Блъсков, Лозево, Мадара, Мараш, Панайот Волов, Радко Димитриево, Салманово, Царев брод и договор № 24 05 от 29.11.2007г. с „РТК” ООД гр. Елин Пелин за селата Градище, Друмево, Ивански, Кладенец, Костена река, Коньовец, Новосел, Овчарово, Средня, Струйно и Черенча.

Единна цена за тон депониран отпадък е утвърдена и от Регионалното сдружение на общините Шумен, Велики Преслав, Нови пазар, Каспичан, Смядово, Хитрино, Венец и Каолиново с Протокол от 29.11.2013 г. на Регионално сдружение за управление на отпадъците на общините от област Шумен.

През 2014 г. продължи практиката за сключване на 3-странните договори за приемане и депониране на отпадъци на Регионалното депо за неопасни отпадъци, между Община Шумен, „Титан БКС” ООД и генераторите на отпадъци, като броя им за 2014 г. е 16. По този начин се постига от една страна системен контрол на постъпващите в депото отпадъци, така и провеждане на политика за ограничаване количеството депонирани отпадъци при лицата, които ги образуват. Ежемесечно в общината постъпват отчети от оператора на Регионалното депо за неопасни отпадъци, за приетите количества отпадъци за депониране. Също така ежемесечно се отчита дейността по сметосъбиране, сметоизвозване и поддържане на чистотата с изготвяне на протоколи.

Относно разделното събиране Община Шумен има сключени договори с организации за оползотворяване на отпадъци от опаковки - „Екопак България” АД за

северната част на град Шумен в 72 точки по три броя цветни контейнери и с „Булекопак България” АД за южната част на град Шумен в 117 точки по три броя цветни контейнери и селата Друмево, Ивански, Илия Блъсково, Костена река, Мадара, Мараш, Овчарово, Панайот Волов, Р. Димитриево, Салманово, Благово, Васил Друмев, Ветрище, Вехтово и Дибич. Поради слабата събираемост и нерентабилност, както и изискването за „Екопак България” изтеглиха 66 броя цветни контейнера от селата Велино, Градище, Коньовец, Лозево, Новосел, П. Волов, Средня, Струйно, Царев брод, Черенча, Белокопитово. Съгласно тези договори се извършва разделно събиране на отпадъци от опаковки от пластмаси, хартия, метал и стъкло, с цел предаването им за рециклиране.

Разделно събраните количества отпадъци за 2014 г. са както следва:

- „Екопак България” - общо количество разделно събрани отпадъци – 309,84 тона
 - количество рециклируеми отпадъци - 133,72 тона
 - количество депонирани отпадъци – 176,12 тона
- „Булекопак България” - общо количество разделно събрани отпадъци – 752.41 т
 - количество рециклируеми отпадъци - 76.39 тона
 - количество депонирани отпадъци – 675.18 тона

Изводите, които се налага да направим е, че съдовете за разделно събиране не се използват по предназначение и че няма механизми за стимулиране на гражданите към разделното събиране. Определените с нормативни документи отчисления, които общината направи за тон депониран отпадък за 2014 г. са съответно: 22 лв/ тон депониран отпадък съгл. чл.20 от Наредба №7 от 19.12.2013 г. и 1.52 лв/ тон депониран отпадък съгл. чл.3 от Наредба № 7 от 19.12.2013 г., относно закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото. Трябва да подчертаем, че отчисленията нарастват всяка година. За 2015 г. според Наредба №7 от 19.12.2013 г. размерът на отчисленията ще бъде 29,52 лв. за всеки тон депониран отпадък., като всяка следваща година ще нарастват. Имайки пред вид, че те се заплащат от събраните суми от такса „Битови отпадъци”, всеки жител на общината трябва да направи необходимото за намаляване количествата отпадъци постъпващи в депото, като на първо място това е разделното събиране на битовите отпадъци още в самото домакинство.

Основен принос за екологосъобразното обезвреждане на отпадъците, което е също основна цел от програмата, има Регионалното депо за неопасни отпадъци Шумен. То е изцяло изградено и се състои от 3 клетки с работна площ от 91,83 дка и капацитет от 905 365 тона. Това е една гаранция и за следващите години, че обезвреждането на отпадъците ще се извършва в съответствие на всички нормативни изисквания, залегнали в условията на комплексното разрешително на Регионално депо Шумен. През отчетната година се експлоатират и запълват с отпадъци 1-ва и 2-ра клетка с капацитет :

- 1-ва клетка - 470 230 тона на 29,8 дка
- 2-ра клетка – 235 115 тона на 25,75 дка

През изминалата 2014 г. от територията на общината са депонирани 25 605 т битови отпадъци. На Регионално депо Шумен постъпват отпадъци за депониране от още осем общини: Велики Преслав, Нови пазар, Смядово, Каспичан, Хитрино, Венец, Каолиново и Никола Козлево. През отчетната година те са депонирани количества от 17 251.92 т битови отпадъци.

Така общото количество депонирани отпадъци за годината възлиза на 45 429 т. Натрупаното количество отпадъци в депото от началото на експлоатацията му , възлиза на 362 477 тона. Очевидно е , че темпът на запълване е голям и той поставя на първо

място въвеждането на разделното събиране на битовите отпадъци и тяхното сепариране .

И през този отчетен период продължи да работи системата на събиране на отпадъците от строителство и ремонти на базата на издаване на удостоверения от общината. За отчетния период са постъпили 764 тона строителни отпадъци в кариера „Мътница” за рекултивация. Използвани са 3 950 т изкопни земни маси за запръстяване на отпадъците в регионалното депо.

Все повече придобива популярност и се увеличава участието на гражданите в инициативите по пролетното почистване на населените места през месеците април-май и през 2014 г. В общоградското почистване под надслова „Чистотата на града - споделена отговорност” бяха събрани 920 тона отпадъци. Също така общината активно участва в националната инициатива „Да почистим България за един ден”, като се събраха и предадоха за депониране 103.12 тона.

В изпълнение на програмата , през отчетния период бе извършено още:

- Закупени 2 бр. дробилни машини за нарязване на храсти и клони, във връзка с изпълнение на чл. 19 от ЗУО. Разпределени са на двете общински предприятия и ще изпълняват целите по ЗУО, като същевременно ще намалява количеството депонирани биоразградими отпадъци на Регионално депо за неопасни отпадъци – гр. Шумен. Третираният материал има възможност да бъде използван за отопление във вид на дървесен чипс или влаган за производство на дървесни пелети.
- През 2014 г. са закупени съдове за битови отпадъци за населените места в община Шумен – 680 бр. кофи, с вместимост 110 л. и 16 съда тип „Бобър”, с вместимост 1100 л.
- Одобрено е предложението на община Шумен, с което тя става една от петте общини, избрани за пилотни по Българо – Швейцарски проект за сътрудничество, относно изграждане на площадка за разделно събиране на опасни отпадъци от бита.
- През м. септември стартира обществената поръчка по „Предоставяне на услуги на общините Шумен, Нови пазар, Велики Преслав, Каспичан и Смядово по предварително третиране (сортиране) на смесени битови отпадъци”. В началото на 2015 г. процедурата е приключена с избор на изпълнител и ще стартира до края на 2015 г.
- През м. юни на 2014 г. в град Шумен се проведе кампания със съдействието на „БалБок инженеринг” АД, София, по събиране на опасни отпадъци от бита в три събирателни пункта. В резултат на акцията бе събрано количество от 252,37 кг опасни отпадъци, с което е осигурено безопасното и регламентирано обезвреждане.
- За предаване на едрогабаритни и опасни отпадъци от домакинствата, Община Шумен сключи договор с „Екомакс” ООД гр. Шумен, за ползване на площадка , където жителите на град Шумен могат безвъзмездно да предават тези отпадъци, в изпълнение на чл.19, ал.3 т.11 от ЗУО.
- За предотвратяване нерегламентираното изтичане на инфилтрат от незавършената рекултивация на старото депо за битови отпадъци на град Шумен, се сключи договор и се изпълнява техническа връзка и помпена станция с регионалното депо за неопасни отпадъци, на стойност от 60 000 лв.
- За по – ефективно разпределение на инфилтратата и ползване на по – голяма площ на РДНО бе монтирана оросителна инсталация и помпа.
- През 2014 г. съгласно приетата и действаща Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклируеми строителни материали, общината има задължение по утвърждаване на плановете за управление на строителните отпадъци, които са неразделна част от инвестиционните проекти. По този начин се

легализира управлението на строителните отпадъци и лицата, които извършват дейности с тях. Целите за оползотворяване на отпадъците от строителство и събаряне, които са заложи в наредбата, за 2014 г. са постигнати с плановете за управление на строителни отпадъци, представени от инвеститорите в община Шумен . На територията на община Шумен строителните отпадъци с инертен характер се приемат от „Пътища” АД Шумен, в кариера „Мътница” като изпълнение на проект за рекултивация и на Регионалното депо за неопасни отпадъци в кв. Дивдядово предимно изкопни земни маси за запръстяване на депонираните в клетките отпадъци. Има още една възможност за оползотворяване на строителни отпадъци, представена с инвестиционното намерение в с. Златна нива, община Каспичан.

Прилагането на системен контрол гарантира изпълнението на общинската наредба за управление на отпадъците и по предотвратяване образуването на нерегламентирани сметища. С извършваните проверки от дирекция „Инспекторат” през 2014 г. са ликвидирани нерегламентирани сметища и са почистени 270 дка площи. Събрани са и извозени до депото 146, 82 т отпадъци, а строителните – 83 т. Тези дейности са възложени и се изпълняват от общинските предприятия „Паркинги, гаражи и благоустройство” и „Обреден дом” , но са необходими и мерки за предотвратяване на цикличността и повторното замърсяване на земните площи особено в селата чрез прилагане на различни форми на контрол. Тук е необходима много по-активна роля на кметовете и кметските наместници за недопускане цикличното повтаряне на замърсяванията и образуване на сметища около и в населените места. Повече средства следва да се отделят за превенция срещу замърсяванията , каквито са различните проекти в кампанията „За чиста околна среда” с участието на кметства, читалища, детски градини и учебни заведения. За предотвратяване на повторни замърсявания ще допринесе и изпълнението на проекта за рехабилитация на междублоковите пространства.

През 2015 г. предстои да бъде изготвена и представена пред общински съвет – гр. Шумен нова програма за управление на отпадъците, кореспондираща с новите изисквания, залегнали в Закона за управление на отпадъците, изменен от 2012 г. и Националния план за управление на отпадъците от 2014 г.

II. Програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми за нивата на фини прахови частици ФПЧ10 в атмосферния въздух на община Шумен

На основание чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух и съгласно Заповед № РД 580/17.07.2007 г. на МОСВ, през 2011 г. в Община Шумен е приета „Програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми за нивата на фини прахови частици ФПЧ10 в атмосферния въздух на община Шумен” с период на действие 2011 – 2014 г. В програмата са заложи осем цели за изпълнение през периода.

За контрол на показателите, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в гр. Шумен, като част от националната система за мониторинг, работи автоматична измервателна станция / АИС на РИОСВ гр. Шумен /. Съгласно класификацията на пунктовете за мониторинг АИС Шумен е градски фонен пункт /ГФ/, с обхват – 2 км. АИС регистрира концентрациите на ФПЧ10 – фини прахови частици, като серен диоксид, азотен диоксид, озон. Станцията работи при непрекъснат 24-ов режим, като регистрира средночасови стойности за посочените замърсители и стандартен набор от метеорологични параметри, включващ температура на въздуха, скорост и посока на вятъра, атмосферно налягане...

Според отчетените нива на замърсяване на въздуха от лабораториите на РИОСВ, в района на гр. Шумен се наблюдава повишение на стойностите на CO₂ през зимните месеци, поради наличието на домове, все още отопляващи се на твърдо гориво – дърва, въглища. В края на 2012 г. бе предоставен програмен продукт на община Шумен от АИС, който дава възможност за наблюдение в реално време на състоянието на атмосферния въздух. През годините се наблюдава повишаване на стойностите на средноденонощните норми по показател ФПЧ₁₀ като през 2009 г. са били регистрирани 85 броя превишения, през 2010 г. – 91 броя, през 2011 г. – 109 броя, през 2012 – 76 броя. През 2014 г. се наблюдава намаляване на отчетените превишения, като вече са 73 на брой. Данните показват, че превишенията на средноденонощните норми през годините се наблюдават през зимните месеци, което се обяснява с факта, че за отопление предимно се използват твърди горива.

През 2014 г. Община Шумен продължи да изпълнява мерките, набелязани в **Програма за намаляване нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми на ФПЧ₁₀, със срок на действие 2011 – 2014 г., като предстои актуализиране и продължение на Програмата.**

По поддържане чистотата – намаляване на общите емисии ФПЧ₁₀ с 2 mg / m³ се изпълнява дейността по рехабилитация, включително цялостно преасфалтиране на част от уличната мрежа. Изпълнява се също поетапно рехабилитиране, преасфалтиране на уличната мрежа с модерни настилки като битумна паста, ограничаваща формирането на емисии от линейни и площни източници.

При поддържане на уличната мрежа през зимния сезон, предимно се използват луга и химични заместители, вместо пясък.

Съгласно Договор за концесия с „Титан – БКС” ООД се извършва почистване на основните пътни артерии от прах, включително и измиването им, съобразно климатико – метеорологичните условия.

Включва се и поетапно ограничаване на ръчното метене по улиците на гр. Шумен и замяна със специализирана техника, гарантираща отстраняването на праха от настилките без разпрашване.

По отношение на битовото отопление – намаляване на емисиите ФПЧ₁₀ с поне 1 mg/m³ са включени дейности, които в информационна кампания разясняват и стимулират използването на по-качествени горива/ по-висока калоричност и по-малко прах/. Включва се и съдействие и улесняване на процедурите за газификация на домакинствата. В община Шумен се подобряват енергийните характеристики при ремонт на общински сгради чрез саниране на училища и детски градини и ясли, замяна на отоплението с течни горива /газъл/ и преминаване към газ в общинските сгради.

По точка транспорт - намаляване на общите емисии ФПЧ₁₀ с 1 mg/m³ са реализирани дейности по възстановяване и рехабилитация на улична настилка и междублокови пространства. Тъй като транспортните средства са сред най-големите причинители на замърсяване на атмосферния въздух, са включени информационни кампании, които разясняват и стимулират използването на по-качествени и по-екологични транспортни средства. През 2014 г. община Шумен кандидатства за включване през следващия програмен период по ОП „ Околна среда 2014 – 2020 г.”, с възможност за закупуване и доставка на почистваща техника и модернизация на автобусен парк, отговарящ на европейските стандарти.

По точка намаляване на емисиите ФПЧ₁₀ с 0.5 mg/m³ от общински и търговски обекти продължава извършване на дейности по замяна на отоплението с течни горива /газъл/ и преминаване към газово отопление в общинските сгради – община, детски градини и ясли, училища. При невъзможност за газифициране се търсят възможности за използване на еко- горива.

Точка пет – строителни дейности – намаляване на имисиите ФПЧ10 с 1 мг/м3 се отнася до прилагане на системен контрол на строителни фирми и физически лица. Изисква се почистващи гумите на камионите, обслужващи строителни обекти, задължително покриване на товарните автомобили, носещи пръст, пясък и други насипни материали.

Включват се и дейности по затревяване на компрометирани площи, които намаляват имисиите на ФПЧ от потока МПС, движещи се по околоръстните пътища.

Нерегламентирани дейности – намаляване на общите имисии ФПЧ10 с 1 мг/м3 – Община Шумен контролира и налага адекватни санкции за нерегламентирани дейности, замърсяващи с прахови частици, като горене на гуми, изхвърляне на строителни и други отпадъци, на места извън определените за това, паркиране на коли и други МПС в зелените площи.

По отношение на **качеството на атмосферния въздух и управление на енергийната ефективност** Община Шумен следи за състоянието му чрез получаване информация от автоматично-измервателната станция към РИОСВ, гр. Шумен. Предоставен е софтуерен продукт за онлайн получаване на информация в общината, относно извършваните замервания в съответния пункт за мониторинг.

За повишаване енергийната ефективност, Община Шумен е предприела действия като саниране на училища, детски градини и ясли, с цел оптимизиране на топлинните показатели /след саниране по-голямата част от енергията не се губи/.

През 2014 г. Община Шумен продължава да изпълнява мерки по:

- Разширяване на газопреносната мрежа на град Шумен,
- Създаване на нови озеленени площи, както и поддържане на вече създадени такива;

- Асфалтиране и рехабилитация на улици.

- Благоустрояване, изграждане и рехабилитиране на пешеходни алеи и тротоари в района кв. „Дивдядово”, кв. „Тракия”, кв. „Добруджа”- Ремонт и благоустрояване на училища в гр. Шумен.

- Благоустрояване на междублокови пространства – преасфалтиране на улично междублоково пространство, изграждане на детски площадки и кътове за отдых с озеленени и затревени пространства около тях – кв. „Тракия”, „Добруджа”, кв. „Боян Българанов”

- Намаляване използването на пясък при зимното поддържане на улиците;

- Намаляване на ръчното метене на улиците.

КРАСИМИР КОСТОВ

КМЕТ НА ОБЩИНА ШУМЕН

Съгласувал:

д-р инж. ИВАН ЙОНКОВ

зам. кмет УТСЕ

Предложил:

д-р инж. Любомир Пашов

директор на дирекция УС, к-л С и Е

Изготвил:

Станислава Милева

ст. експерт” Инв. ЗУО, ЗООС и евр. проекти”